

ด่วนมาก

ที่ ปง ๐๐๐๔.๒/ ๑ ๓๐๐

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๔๗๒ ถนนพญาไท แขวงวังใหม่
เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

๑๙ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง การประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของ FATF ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการคุณธรรมฯ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือของนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการคุณธรรมฯ
 ๒. สรุปอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายที่ประเทศไทยเป็นภาคี จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๓. รายงานการประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๔. รายงานการประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ขอเสนอเรื่องการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism: AML/CFT) ของ Financial Action Task Force (FATF) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาเพื่อคณะกรรมการคุณธรรมฯ ทราบถึงการเข้ารับการประเมินดังกล่าว และพิจารณาขอความเห็นชอบมาตรการรองรับการประเมินและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการคุณธรรมฯ ตามพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการคุณธรรมฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑) และ (๗) รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการ สำนักงาน ปปง. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการคุณธรรมฯ ด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์กรต่อต้านการฟอกเงินเอเชียแปซิฟิก (Asia-Pacific Group on Money Laundering-APG) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามมติคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๘ ซึ่งประเทศไทยในฐานะสมาชิกมีพันธกรณีที่ต้องเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การ

ก่อการร้าย...

ก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism: AML/CFT) ซึ่งได้แก่ ข้อแนะนำของ Financial Action Task Force (FATF) ที่ผ่านมาประเทศไทยได้เข้ารับการประเมินแล้ว ๒ รอบ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ และ พ.ศ. ๒๕๕๐ และมีกำหนดเข้ารับการประเมินเป็นรอบที่ ๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๑.๑.๒ การประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จะใช้เกณฑ์การประเมินที่มีความเข้มข้นมากขึ้นโดยจะมุ่งเน้นการประเมินประสิทธิผล (Effectiveness) ของระบบ AML/CFT นอกเหนือไปจากการประเมินการปฏิบัติตามเชิงเทคนิค (technical compliance) โดยจะพิจารณาว่ากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่ใช้บังคับอยู่นั้นมีลักษณะลดลงผลการบังคับใช้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลตามข้อแนะนำของ FATF หรือไม่ ดังนั้น เพื่อเตรียมความพร้อมประเทศไทยให้รองรับกับการประเมินดังกล่าว สำนักงาน ปปง. ได้พิจารณาตรวจสอบกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบและใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน พบว่ากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายยังมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ในบางประการ ซึ่งย่อมส่งผลกระทบถึงประสิทธิผลในการบังคับใช้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลของ FATF ในการนี้ สำนักงาน ปปง. ในฐานะเป็นหน่วยงานหลักในเรื่องดังกล่าวจึงได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากล พร้อมทั้งได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวตามขั้นตอน

๑.๒ นิติคดีรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

ที่ประชุมฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ได้พิจารณาและมีมติให้ส่งร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑.๑.๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาโดยเชิญหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมพิจารณาด้วย และเมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเสร็จก็ให้เสนอต่อกองรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอเข้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

การเข้ารับการประเมินและการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะผลกระทบที่อาจเกิดกับการค้าการลงทุนระหว่างประเทศของประเทศไทยซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งที่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันในการเตรียมการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๓.๑ ข้อเท็จจริง

๓.๑.๑ สำนักงาน ปปง. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ..) ...

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากล แต่ทั้งนี้คณะกรรมการกฤษฎีกามีข้อคิดเห็น
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับโดยสรุปดังนี้

๓.๑.๑ คณะกรรมการกฤษฎีกា (คณะที่ ๑) พิจารณาแล้วมีความเห็นให้ปรับแก้
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

(๑) ตัดหลักการเรื่องการกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการมีเจตนา
หลักเลี่ยงภาษีหรือฉ้อโกงภาษีตามประมวลรัชฎากรเป็นความผิดมูลฐาน

(๒) ตัดหลักการเรื่องการกำหนดให้มีมาตรการควบคุมและตรวจสอบ
เกี่ยวกับการนำเงินตรา ตราสารเปลี่ยนเมือง หรือทรัพย์สินออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศ

๓.๑.๒ ในส่วนพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทาง
การเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ใช้บังคับอยู่นั้น มีประเด็นที่ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายไม่เกิด
ประสิทธิผลตามมาตรฐานสากล เนื่องจากนิยามของคำว่าก่อการร้ายตามมาตรา ๓ ครอบคลุมเพียงการกระทำ
ที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๕ หรือการกระทำที่เป็นความผิด
ตามอนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือรับรอง
เท่านั้น ในขณะที่มาตรฐานสากลของ FATF ระบุว่าการก่อการร้าย ได้แก่ การกระทำที่กำหนดโดยอนุสัญญาและ
พิธีสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายจำนวน ๑๕ ฉบับ ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยเป็นภาคีเพียง ๑๐ ฉบับ
(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ส่งผลให้การกระทำอันเป็นความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตาม
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่ครอบคลุม
ทุกการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายตามที่อนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศต่างๆ ได้กำหนดไว้ จึงไม่สอดคล้อง
กับมาตรฐานสากล

๓.๑.๒ คณะกรรมการตีมีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบให้ส่งร่าง
พระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ตามข้อ ๓.๑.๑ ให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อน
เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

๓.๒ ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ ให้
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (คณะกรรมการ ปปง.) มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี

ฯลฯ ฯลฯ

๔. ผลกระทบ

๔.๑ หากประเทศไทยไม่เข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT จะ
ส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การ
ก่อการร้ายทันที ซึ่งจะส่งผลกระทบด้านลบต่อภาพลักษณ์ความโปร่งใส และหลักธรรมาภิบาลของประเทศไทย
ในสายตาชาวโลก

๔.๒ กรณีที่...

๕.๒ กรณีที่ไม่มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายว่าด้วยการบังคับและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ให้เป็นไปตาม มาตรฐานสากล อาจส่งผลให้ประเทศไทยไม่ผ่านการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานด้าน AML/CFT ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และอาจเป็นเหตุให้ประเทศไทยถูกขึ้นบัญชีรายชื่อเป็นประเทศเสี่ยง ซึ่งประเทศไทยต่างๆ ที่เป็น สมาชิกของ FATF อาจใช้มาตรการตอบโต้ทางการเงินที่จะส่งผลให้การทำธุกรรมของลูกค้า หรือสถาบัน การเงินไทยเกิดความล่าช้า เพราะจะถูกสถาบันการเงินต่างประเทศตรวจสอบธุกรรมอย่างเข้มข้น รวมทั้ง ประเมินความสัมพันธ์กับสถาบันการเงินไทยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจมีผลต่อการตัดสินใจยกเลิกความสัมพันธ์จน อาจกระทบต่อการค้าการลงทุนระหว่างประเทศของประเทศไทยได้ในที่สุด

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ คณะกรรมการ ปปง. มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ให้สำนักงาน ปปง. เสนอเรื่องมาตรการรองรับการประเมินการปฏิบัติตาม มาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของ FATF ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๕.๒ คณะกรรมการ ปปง. มีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ให้สำนักงาน ปปง. เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเพื่อรับทราบการเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตาม มาตรฐานสากลด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินมาตรการรองรับการประเมิน ดังกล่าว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๖.๑ เพื่อรับทราบการเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกัน ปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และ มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินมาตรการรองรับการประเมินดังกล่าวตามข้อ ๕.๒

๖.๒ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรการรองรับการประเมินดังนี้

๖.๒.๑ กรณีความผิดเกี่ยวกับภาษีอากรเป็นความผิดมูลฐาน โปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบและมีมติมอบหมายให้กรมสรรพากรดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับ ข้อแนะนำของ FATF ข้อที่ ๓ โดยกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีหรือฉ้อโกงภาษีตามประมวล รัษฎากรเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกำหนดให้การ จำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินที่ได้มาจากกระทำการทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดฐานฟอกเงิน ให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

๖.๒.๒ กรณีการสำแดงเงินและตราสารผ่านแดน โปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบและมี มติมอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย ดำเนินการ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และมาตรฐานสากลตามข้อแนะนำของ FATF ข้อที่ ๓๒ โดย ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกรณีดังต่อไปนี้ ให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. กำหนดให้บุคคลต้องสำแดงเงินตราที่เป็นเงินบาทเข้า

๒. กำหนดให้มีมาตรการควบคุมตราสารผ่านแดน โดยจะต้องกำหนดให้ผู้ที่นำตราสารเปลี่ยนมือที่มีมูลค่ารวมกันจำนวนตั้งแต่ ๑๕,๐๐๐ เหรียญสหรัฐขึ้นไปผ่านแดน ต้องสำแดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรและกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรรายงานข้อมูลการสำแดงตราสารดังกล่าวให้สำนักงาน ปปง. ทราบด้วยทำนองเดียวกับกรณีการสำแดงเงินตรา

๓. กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรมีอำนาจตรวจค้นบุคคล ยานพาหนะได้ทุกชนิดสิ่งสินค้า พัสดุไปรษณีย์ หรือไปรษณียภัณฑ์ที่ออกใบอนุญาตให้เดินทางในประเทศได้หากมีเหตุอันควรสงสัยว่า มีเงินตราหรือตราสารซุกซ่อนอยู่โดยมิได้สำแดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการสำแดงอันเป็นเท็จ รวมทั้งให้มีอำนาจยึดหักหรืออายัดเงินตราหรือตราสารผ่านแดนหากมีเหตุอันควรสงสัยว่า เงินตราหรือตราสารที่ขึ้นผ่านแดนนั้นเกี่ยวข้องกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

๖.๒.๓ กรณีการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้าย เพื่อให้นิยามของคำว่าก่อการร้ายตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ครอบคลุมอนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายทั้งหมด อันจะส่งผลให้การกระทำการอันเป็นความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ครอบคลุมทุกการกระทำการอันเป็นการก่อการร้ายตามที่อนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศต่างๆ ได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับมาตรฐานสากลตามข้อแนะนำของ FATF ข้อที่ ๕ โปรดพิจารณาเห็นชอบและมีมติชอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาประسانกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายในส่วนที่ประเทศไทยยังไม่ได้เป็นภาคี ให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบการเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรการรองรับการประเมิน และมติชอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินมาตรการดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก *ว. กนกฯ*
(เพชรลักษณ์ คุ้มฉาย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม